

प्रश्नों की संख्या – 23

पृष्ठों की संख्या – 2

वार्षिक परीक्षा 2025

कक्षा – 7

विषय – संस्कृत (तृतीय भाषा)

समय – 02:30 घण्टे

पूर्णांक – 70

नोट : सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः।

वस्तुनिष्ठा प्रश्नाः

1. "अश्व" इति शब्दस्य हिन्दी अर्थः कः अस्ति? 1
(अ) हाथी (ब) गाय (स) घोड़ा (द) गधा
2. "सः एवं कर्तुम् आरब्धः" इत्यत्र सर्वनाम पद किम्? 1
(अ) सः (ब) कर्तुम् (स) एवं (द) आरब्धः
3. कृष्णमूर्तेः पिता कीदृशः आसीत्? 1
(अ) धनिकः (ब) निर्धनः (स) ग्रामप्रमुखः (द) शिक्षकः
4. अस्माकं देशस्य ध्वजः कीदृशः अस्ति ? 1
(अ) त्रिवर्णः (ब) द्विवर्णः (स) चतुर्वर्णः (द) पञ्चवर्णः
5. रमायाः मातुः नाम किम् आसीत्? 1
(अ) लक्ष्मीबाई (ब) प्रमाबाई (स) राजबाई (द) सुधाबाई

अधोलिखितानां प्रश्नाम् (6 से 9) उत्तराणि एकपदेन लिखत।

6. सत्यता कदा व्यवहारे स्यात्? 1
7. रमाबाई उच्चशिक्षार्थं कुत्र अगच्छत्? 1
8. त्रिवर्णे ध्वजे शक्तयाः सूचकः कः वर्णः? 1
9. दर्शनायाः पुत्री कति वर्षीया आसीत्? 1

अधोलिखितानां प्रश्नाम् (10 से 14) उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखत। 3×5 = 15

10. कच्छपः कुत्र गन्तुम् इच्छति? 1
11. कस्मिन् विषये रमाबाई-महोदयायाः योगदानम् अस्ति? 1
12. मेघनादः मक्षिकां किम् अवदत्? 1
13. गुरुणाः गुरुः का अस्ति? 1
14. सिंहः कुत्र उच्चैः नर्दति? 1
15. अधोलिखितानां पदम् विलोमपदम्: 5
(अ) सत्येन (ब) देवताः (स) सज्जनः (द) अधः (य) कटुः
16. अधोलिखित शब्दानां लिंग परिवर्तनम् शब्द लिखत। 5
(अ) शिक्षिकाः (ब) भ्राता (स) सिंह (द) अजः (य) मयूरः
17. अधोलिखितेषु शब्दानां भावार्थं हिन्दी भाषाया लिखत। 5
(अ) मयूर (ब) द्विचक्रिका (स) आम्र (द) काक (य) गज

G.S.S.

प्रश्नों की संख्या – 23

पृष्ठों की संख्या – 2

वार्षिक परीक्षा 2025

कक्षा – 7

विषय – संस्कृत (तृतीय भाषा)

समय – 02:30 घण्टे

पूर्णांक – 70

नोट : सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः।

वस्तुनिष्ठा प्रश्नाः

1. "अश्व" इति शब्दस्य हिन्दी अर्थः कः अस्ति? 1
(अ) हाथी (ब) गाय (स) घोड़ा (द) गधा
2. "सः एवं कर्तुम् आरब्धः" इत्यत्र सर्वनाम पद किम्? 1
(अ) सः (ब) कर्तुम् (स) एवं (द) आरब्धः
3. कृष्णमूर्तेः पिता कीदृशः आसीत्? 1
(अ) धनिकः (ब) निर्धनः (स) ग्रामप्रमुखः (द) शिक्षकः
4. अस्माकं देशस्य ध्वजः कीदृशः अस्ति ? 1
(अ) त्रिवर्णः (ब) द्विवर्णः (स) चतुर्वर्णः (द) पञ्चवर्णः
5. रमायाः मातुः नाम किम् आसीत्? 1
(अ) लक्ष्मीबाई (ब) प्रमाबाई (स) राजबाई (द) सुधाबाई

अधोलिखितानां प्रश्नाम् (6 से 9) उत्तराणि एकपदेन लिखत।

6. सत्यता कदा व्यवहारे स्यात्? 1
7. रमाबाई उच्चशिक्षार्थं कुत्र अगच्छत्? 1
8. त्रिवर्णे ध्वजे शक्तयाः सूचकः कः वर्णः? 1
9. दर्शनायाः पुत्री कति वर्षीया आसीत्? 1

अधोलिखितानां प्रश्नाम् (10 से 14) उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखत। 2×5 = 10

10. कच्छपः कुत्र गन्तुम् इच्छति? 1
11. कस्मिन् विषये रमाबाई-महोदयायाः योगदानम् अस्ति? 1
12. मेघनादः मक्षिकां किम् अवदत्? 1
13. गुरुणाः गुरुः का अस्ति? 1
14. सिंहः कुत्र उच्चैः नर्दति? 1
15. अधोलिखितानां पदम् विलोमपदम्: 5
(अ) सत्येन (ब) देवताः (स) सज्जनः (द) अधः (य) कटुः
16. अधोलिखित शब्दानां लिंग परिवर्तनम् शब्द लिखत। 5
(अ) शिक्षिकाः (ब) भ्राता (स) सिंह (द) अजः (य) मयूरः
17. अधोलिखितेषु शब्दानां भावार्थं हिन्दी भाषाया लिखत। 5
(अ) मयूर (ब) द्विचक्रिका (स) आम्र (द) काक (य) गज

G.S.S.

18. अधोलिखत संख्या वाचिशब्दो संस्कृते लिखत। 5
 (अ) 19 (ब) 23 (स) 27 (द) 31 (य) 10
19. कोष्ठकात् उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत। 5
 (अ) बालिका मधुरं गायति। (एकम् , एका, एकः)
 (ब) कृषकाः कृषि कर्माणि कुर्वन्ति। (चत्वारः, चतस्रः, चत्वारि)
 (स) पत्राणि सुन्दराणि सन्ति। (ते, ताः, तानि)
 (द) धेनवः दुग्धं। (ददाति, ददति, ददन्ति)
 (य) वयं संस्कृतम्। (अपठम् , अपठन्, अपठाम)
20. अधोलिखत वाक्यानां भावार्थ हिन्दी भाषाया लिखत। 5
 (अ) अहम् ईश्वरं स्मरामि (ब) तौ मिथ्या न पदतः (स) सा क्रिडति
 (द) गोपालः पत्रं लिखिष्यति (य) मयूराः नृत्यन्ति
21. अधोलिखितान् गद्यांशान् पठित्वा एतदाधारित प्रश्नाम् उत्तराधि यथानिर्देशं लिखत। 8
 विश्वस्य उपलब्धासु भाषासु संस्कृत भाषा प्राचीनतमा भाषास्ति। भाषेयं अनेकाषां भाषाणां जननी मता। प्राचीनयोः ज्ञान विज्ञानयोः अस्यां सुरक्षितः। संस्कृतस्य महत्वविषये केनापि कथितम्—‘भारतस्य प्रतिष्ठे द्वे संस्कृतं संस्कृतिस्यथा’। इयं भाषा अतीव वैज्ञानिकी। केचन कथयन्ति यत् संस्कृतमेव सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा।
- (अ) का भाषा प्राचीनतमा?
 (ब) प्राचीनयोः ज्ञान विज्ञानयोः निधि कस्यां सुरक्षितः?
 (स) संस्कृत भाषा कासां जननी मता?
 (द) सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा का?
22. गृहे आवश्यककार्यार्थं अवकाशाय स्वकीयस्य प्रधानायापकस्य कृते प्रार्थना—पत्रम् 5
 संस्कृतभाषायां लेखनीयम्।
- अथवा**
 विद्यालय त्यागस्य स्थानान्तरण—प्रमाणपत्राय (टी.सी.) स्वस्थ प्रधानाध्यापकस्य कृते संस्कृतभाषायां प्रार्थना—पत्रम् लिखत।
23. संस्कृतभाषायाम् एकस्मिन् विषयोपरि निबंध लिखत। 5
 (अ) ममः विद्यालयः
 (ब) ममः परिवारः
 (स) उत्तम छात्रः G.S.S.

18. अधोलिखत संख्या वाचिशब्दो संस्कृते लिखत। 5
 (अ) 19 (ब) 23 (स) 27 (द) 31 (य) 10
19. कोष्ठकात् उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत। 5
 (अ) बालिका मधुरं गायति। (एकम् , एका, एकः)
 (ब) कृषकाः कृषि कर्माणि कुर्वन्ति। (चत्वारः, चतस्रः, चत्वारि)
 (स) पत्राणि सुन्दराणि सन्ति। (ते, ताः, तानि)
 (द) धेनवः दुग्धं। (ददाति, ददति, ददन्ति)
 (य) वयं संस्कृतम्। (अपठम् , अपठन्, अपठाम)
20. अधोलिखत वाक्यानां भावार्थ हिन्दी भाषाया लिखत। 5
 (अ) अहम् ईश्वरं स्मरामि (ब) तौ मिथ्या न पदतः (स) सा क्रिडति
 (द) गोपालः पत्रं लिखिष्यति (य) मयूराः नृत्यन्ति
21. अधोलिखितान् गद्यांशान् पठित्वा एतदाधारित प्रश्नाम् उत्तराधि यथानिर्देशं लिखत। 8
 विश्वस्य उपलब्धासु भाषासु संस्कृत भाषा प्राचीनतमा भाषास्ति। भाषेयं अनेकाषां भाषाणां जननी मता। प्राचीनयोः ज्ञान विज्ञानयोः अस्यां सुरक्षितः। संस्कृतस्य महत्वविषये केनापि कथितम्—‘भारतस्य प्रतिष्ठे द्वे संस्कृतं संस्कृतिस्यथा’। इयं भाषा अतीव वैज्ञानिकी। केचन कथयन्ति यत् संस्कृतमेव सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा।
- (अ) का भाषा प्राचीनतमा?
 (ब) प्राचीनयोः ज्ञान विज्ञानयोः निधि कस्यां सुरक्षितः?
 (स) संस्कृत भाषा कासां जननी मता?
 (द) सङ्गणकस्य कृते सर्वोत्तमा भाषा का?
22. गृहे आवश्यककार्यार्थं अवकाशाय स्वकीयस्य प्रधानायापकस्य कृते प्रार्थना—पत्रम् 5
 संस्कृतभाषायां लेखनीयम्।
- अथवा**
 विद्यालय त्यागस्य स्थानान्तरण—प्रमाणपत्राय (टी.सी.) स्वस्थ प्रधानाध्यापकस्य कृते संस्कृतभाषायां प्रार्थना—पत्रम् लिखत।
23. संस्कृतभाषायाम् एकस्मिन् विषयोपरि निबंध लिखत। 5
 (अ) ममः विद्यालयः
 (ब) ममः परिवारः
 (स) उत्तम छात्रः G.S.S.